

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ἀμὴ ὅταν οἱ κατώτεροι ἀρχινήσουν ν' ἀποτζιπόνονται τοὺς μεγαλυτέρους καὶ χάσουν τὴν ὑπόληψιν τὴν πρωτῆτην ὅπου τοὺς ἐκρατοῦσαν, δύσκολα εἶναι πλέον νὰ γυρίσουν εἰς τὴν πρωτῆτην τους τάξιν. Μία βολά, λέγει ὁ χωρικός λόγος, ἐπῆρε τὸ κουπί τους νερό, καὶ ἐνοστήμισέ τους ὁ χορὸς τῆς ὑπόθεσης ἐτούτης [νά] τὸν ἀκολουθοῦν, διότι εἶδον καὶ τὰ πράγματά τους ἐπήγαιναν καλὰ καὶ τοὺς ἄρεσε. Εἶχαν καὶ οἱ καπουριόνοι καὶ κουμέσοι διάφορο, καὶ ἔστεκαν μὲ παρρησία πολλή. Δὲν ἦτανε μαθημένοι νὰ τὰ ἔχουν ἐτοῦτα. Καὶ τοὺς ἐκακοφαινότουν τὸ λοιπὸν νὰ τὰ χάσουν, καὶ δὲν τοὺς ἀπῆντα νὰ σιωπηθοῦν οἱ δουλειές. Διὰ τοῦτο ἦταν δύσκολο νὰ τὰ λησμονήσουν καὶ νὰ καταπραῦνουν πλέον, διατὶ τὸ διάφορο δὲν τοὺς ἄφινε, ἔξω μὲ μεγάλην παιδευσιν. Διὰ τοῦτο ἀρχίνησαν πάλι εἰς ὀλίγον καιρὸν νὰ στρατεύσουν τὰ πρῶτα τους καμώματα, μάλιστα ἐκεῖνα καὶ χειρότερα, διότι ἀπὸ τὲς καρδίες τους [δὲν ἔφευγε] ἡ ἐχθρία. Καὶ ἐτοῦτο διὰ νὰ τοὺς φέρῃ ὁ διάβολος εἰς ξεκουμισμό, ὡς τὸ ἐπάθανε κιάλας αὐτοὶ οἱ πρῶτοι. Καὶ ὄλο ἔβριζαν καὶ ἐκαταφρονοῦσαν τοὺς ἄρχοντας κατὰ πολλά. Καὶ οἱ ἄρχοντες, ὡς φρόνιμοι, ἐκαμόνονταν πῶς δὲν ἤξεύρουν τίποτας, ἔως νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰν τοὺς τὰ ἀνταμείψουν ἐπταπλασίως. Καὶ διὰ τοῦτο ἔστεκαν τιμωρημένοι ὡσὰν τοὺς Ἑβραῖους, μὲ σιωπὴν καὶ ὑπομονὴ μεγάλη. Μάλιστα οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εἶχαν περισσότερην ἐξουσίαν παρά τοὺς ἄρχοντας. Καὶ περιπλέον εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ἤθελε συνέβῃ καὶ κανένας ἄρχοντας ἤθελε ἔλθῃ εἰς σύγχυσιν μὲ κανέναν ποπολάρων, ὡς συμβαίνει περίσσιες φορὲς εἰς τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἐσυμμαζωνόντανε τριακόσιοι εἰς ἐναντίον τοῦ ἀρχόντου καὶ τὸν ἀποκλειοῦσαν εἰς τὸ σπίτι του, καὶ δὲν ἐτρόμα νὰ εὐγῇ ἔξω ἔως νὰ φτιασθοῦν οἱ δουλειές τους μὲ τὸ μέσον ἐτέρων φίλων, καὶ στενεμένος ὁ ἄρχοντας ἐσύγκλινε εἰς τὴν ἀγάπην.

Μὴν ἠμπορώντας τὸ λοιπὸν πλέον οἱ αὐτοὶ ἄρχοντες νὰ ὑποφέρουν τὲς περίσσιες ἀποτζιπομάρες καὶ ἄπρεπες τάξεις τοῦ λαοῦ ἐτούτου, ὅπου μὲ τόση ἀγνωσία καὶ ἄμετρην ὑπερηφάνειαν ἐπαράκαναν πάρα πολλὰ τὰ κακὰ τους, ἀποφασίσανε νὰ πέμψουν ἀμπασαρία εἰς τὴν Βενετίαν διὰ νὰ πέμψουν ἓνα κριτὴ νὰ τοὺς παιδεύσῃ, διότι ἐγένηκαν ἀνυπόφοροι εἰς τόσες τους ἄπρεπες τάξεις, καὶ νὰ εἰρηνεύσουν καὶ τὰ παισίματά τους, ὅτι πολλὰ κακὰ ἔκαναν, καὶ δικαιοσύνην δὲν ἐφοβοῦνταν, ὡς τὰ πάντα φαίνονται γραμμένα καὶ ξεκαθαρισμένα εἰς τὸ προτζέσο, ὅπου τοὺς ἐφορμάρανε ὁ ἀφέντης ὁ Τζιβρᾶς ὁ κουμεσάριος. Καὶ ἔξω ἔκραξαν κονσέγιο καὶ ἐψήφισαν διὰ ἀμπασαδόρον τὸν σινιὸρ Εὐστάθιον Γαρζώνη, διὰ νὰ ζητήσουν κριτὴ τὸν ἐκλαμπρότατον

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ἀφέντη Ἀντώνιον Πιζάνη, ὁ ὁποῖος εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εὕρισκότουνα γκενεράλες τῶν τριῶν νησιῶν τοῦ λεβάντε, ἤγουν τῶν Κορφῶν, Κεφαλονιάς καὶ Ζακύνθου, ὁ ὁποῖος νὰ κάμη κάθε δικαιοσύνη ὅπου θέλει τοῦ φαντασθῆ εἰς αὐτούς. Καὶ ἔτσι τοῦ ἔδωσαν κάθε ἐξουσίαν νὰ κρίνη τὴν ὑπόθεσιν καταπάνου τοῦ λαοῦ ἐτούτου. Καὶ ἐτοῦτο ἐγένη κατὰ τὴν ζήτησιν τοῦ ἄνωθεν ἀμπασαδόρου.

Καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἐτοῦτον ἐπέμψανε καὶ οἱ ποπολάρου ἕναν κουμέσον εἰς τὴν Βενετιάν εἰς ἐναντίον τῶν ἀρχόντων δίδοντάς του ὀρδίνιαν ὅτι νὰ γυρεύση νὰ ἔχουν καὶ ἐκεῖνοι ἐξουσίαν νὰ κάνουν ἕναν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς τους εἰς ἅπανα ὀφίτζιο περὶ τῆς κυβερνήσεως τῆς χώρας καὶ ἀπάνω εἰς ὅλα τοῦ φοντέγιου τοῦ σιταριοῦ, καὶ ἐτοῦτο ὡσὰν ἰντερεσάδοι, τὸ ὁποῖο ἔγινε διὰ βοήθεια ὀλουνοῦ τοῦ λαοῦ τοῦ νησίου, τόσον διὰ μεγάλους, ὡσὰν καὶ διὰ μικρούς, διὰ τοῦτο πρέπει τὸ λοιπὸν ὅτι καὶ αὐτοὶ ὅπου ἔχουνε ἰντερέσο νὰ βάνουν ἕναν ἐδικὸν τους νὰ κυβερνᾷ καὶ νὰ βλέπη τὸ δίκαιό τους, ὅπου εἶναι καὶ περισσότεροι, καὶ νὰ μὴν εἶναι μοναχοὶ οἱ ἄρχοντες. Καὶ ὁ ἀμπασαδόρος τῶν ἀρχόντων ἀπηλογήθη, ὅτι ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ γυρεύουν νὰ ἔχουν τέτοια ἐξουσίαν, τὴν ὁμοίαν ζήτησιν πρέπει νὰ γυρεύουν καὶ τὰ ξωχώρια, ὅπου ἔχουν πλέον δίκαιον ἀπὸ λόγου τους, διότι εἰς πᾶσα χρεία τοῦ πρέντζιπε εἶναι πάντα ἔτοιμοι καὶ πάντα πρόθυμοι εἰς τὴν δούλευσίν του, καὶ ἀπὸ τοῦ λόγου τους τοὺς ποπολάρους δὲν ἔχουν καμμίαν βοήθειαν. Ὅμοίως καὶ ἕτεροι ἄνθρωποι πρέπει νὰ γυρεύσουν νὰ ἔχουν ἐξουσίαν, καὶ εἰς τοῦτον τὸν τρόπον πρέπει νὰ εἶναι περίσσιοι ἐξουσιαστάδες καὶ κυβερνητάδες, καὶ σύγχυση πολλή, καὶ ἀντάρες δὲν θέλουν λείψει πολλές. Ἀληθινὰ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπεθυμοῦν τὲς δόξες καὶ τιμὲς καὶ ἐξουσίες, ἀμὴ δὲν ἠμποροῦν νὰ τὲς ἔχουν· μόνον ὁ Θεὸς ἔδωσε τὲς χάρες μερικῶν καὶ τὲς ἐξουσίες, καὶ οἱ κατώτεροι νὰ τὲς βλέπουν καὶ νὰ τὲς τιμοῦν καὶ νὰ στέκονται εἰς τὴν ὑποταγὴν τῶν μεγαλυτέρων καὶ ἐξουσιασάδων, κατὰ πῶς ὁ Θεὸς ἐμοίρασε τὰ πράγματα, καὶ νὰ στέκονται εἰς τὴν τάξιν τους, καὶ ὄχι πᾶσα ἐνοῦ νὰ δοθῆ νὰ ἐξουσιάζη, νὰ κἀνη τὸν μέγαν καὶ τὸν ἄρχοντα καὶ τὸν κυβερνήτην, χωρὶς νὰ τοῦ πρέπη, μόνον ὁ πᾶσα ἕνας νὰ γνωρίζη τὸν ἑαυτὸν του.

Ὅμοίως ἀκόμη ἐγύρευαν νὰ κάμουν καὶ ἕναν ποπολάρου τζεσταδοῦρον, καὶ ἕτερες ἄλλες ζήτησες πολλές καὶ ἄπρεπες ἐζητοῦσαν, οἱ ὁποῖες ἐπαρακινόντανε ἀπὸ περίσσια ὑπερηφάνεια ὅπου εἶχανε καὶ ἀπὸ ὀλίγη γνῶσιν τους, καὶ δὲν τοὺς ἀπάντα νὰ στέκονται, ὡς ἐστέκανε καὶ οἱ πατέρες τους εἰς τὴν τάξιν καὶ ὑποταγὴν, ἀμὴ ὡσὰν εὐρεθῆκανε ἀνεμπόδιστοι εἰς τὰ καμώματά τους ἐψηλῶσε ὁ νοῦς τους εἰς περίσσιες δουλειὲς λογιάζοντες τὸ πῶς θέλουν τὲς ἔχουν ὅλες κατὰ τὴν ὀρεξίν τους. Καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτησαν πράγματα, τὰ ὁποῖα

δὲν τοὺς ἔστεκαν, μήτε τοὺς ἐπαρθένευαν νὰ ἔχουν τέτοιες ἐξουσίες· μόνον νὰ στέκωνται εἰς τὸν τρόπον ἐκεῖνον ὅπου ἔστέκανε καὶ οἱ προπάτορές τους μὲ τοὺς ἄρχοντες. Ὅμως μὲ τὸν καιρὸν τὰ ἔχασαν ὅλα, διατὶ τὸ ἐπαρά-
καναν καὶ κατὰ πῶς ἀτοὶ τοὺς ἐκρατώντανε, ἔτζι ἐλόγιαζαν νάν τοὺς ἔχουν καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ὅμως ἡ δικαιοσύνη τοὺς ἔστρεψε μὲ λόγια φοβερι-
στικά, καὶ νὰ μὴν ἔχουν τέτοιους λογισμούς, καὶ νὰ γυρεύουν τὴν δουλειάν τους, καὶ νὰ στέκωνται φρόνιμα, εἰρηνικὰ καὶ καλὰ εἰς ὑποταγὴν, ὡσάν ἔστε-
καν οἱ πατέρες τους ὅλον τὸν καιρὸν τὸν ἀπερασμένον. Καὶ ἔτζι ἐστράφη ὁ αὐτὸς κουμέσος ὀπίσω εἰς τὴν Ζάκυνθον ἀπὸ τὴν Βενετίαν δίχως νὰ λάβη κανένα ἀπὸ τὰ ὅσα ἐζήτησε, διότι δὲν ἦτανε ζητήματα πρεπούμενα, ὅτι δὲν τοὺς ἔπρεπαν ὡς ἄνωθεν εἶπα. Καὶ ἀγροικώντας τα ὁ λαὸς ἐμπήκανε σὲ πε-
ρίσσια τιμωρία.

Ντίνος Κονόμος (επιμ.), *Ζακυνθινὰ Χρονικά, 1485-1953*, χ.ε.ο., Αθήνα 1970, σ. 27-59, 163-170.